

Kjældgaard: Det lovforslag, som her er til første behandling, og som er fremsat af den højtærede arbejds- og boligminister, drejer sig om oprettelsen af en række arkitektembeder, ialt 8, fordelt over hele landet. Det er meningen, at der senere til hvert af disse embeder skal knyttes to stillinger som medhjælpere. Hensigten med ansættelsen af disse folk er den, at de skal bistå amtmændene med forvaltningen af opgaver vedrørende byggelovs-, byplans- og boligforhold, herunder specielt byggestøttesager og sager angående byggedispositioner. Derudover skal de på de områder, hvor de forskellige statsmyndigheder kan se muligheder for forenkling eller fordele, være til disposition for arbejdet ved statens egne bygninger og statens eget byggeri. Endvidere skal disse amtsarkitekter — det er den benævnelse, de skal have ifølge lovforslaget — virke som konsulenter for kommunerne vedrørende disses bygninger og byggeri.

Dette er i store træk hovedlinierne i selve lovforslaget, ført ud i den yderste konsekvens, men det er ikke den højtærede ministers mening, at dette skal ske straks. I lovforslagets § 6 gives der udtryk for, at overdragelsen af forvaltningen af de opgaver, som er tiltænkt amtmændene, skal foregå gradvis, ikke alene under hensyn til, at den fornødne sagkyndige medhjælp skal skaffes, men også fordi man her forsøger at lovgive på et helt nyt område, hvor det ikke er muligt at overse konsekvenserne.

Det foreliggende lovforslag er kort sagt udtryk for et forsøg på at skabe nye retningslinier, idet arbejdet søges overført fra centraladministrationen til den lokale administration. Det er kardinalpunktet i lovforslaget, at man her berører forhold, mod hvilke der i tidens løb har været rettet en mere eller mindre berettiget kritik; den dyre administration, kontoriet og den tid, der spildes ved ekspeditionen af alle de sager, som dette lovforslag drejer sig om, har jo ikke mindst i efterkrigstiden været et yndet agitationsstof. Med gennemførelsen af lovforslaget vil der blive skabt mulighed for at få konstateret, hvorvidt disse angreb på centraladministrationen har været berettigede eller ej.

Jeg ved godt, at ordningen — fordi man har været nødt til at følge bestemte retningslinier for overhovedet at nå et

resultat — vil medføre, at udgifterne i værste fald vil stige med ca. en halv million kroner. Men når det er sagt, kan jeg ikke lade være med samtidig at give udtryk for min tro på, at ordningens gennemførelse vil betyde nogen besparelse for de enkelte kommuner. Særlig for de mindre kommuner, for hvilke kommunalt ansatte arkitekter eller ingeniører er ukendte begreber, vil det få økonomisk betydning, at der gratis stilles en konsulent til deres disposition. Enhver, der har beskæftiget sig med kommunalt arbejde, ved, at det ikke er helt små beløb, der mellem år og dag bruges til tegninger og projekter, som aldrig kommer til udførelse. Jeg skal ikke give udtryk for nogen som helst optimisme med hensyn til, hvor mange penge loven vil kunne spare kommunerne for til den slags unødvendige udgifter; men jeg vil gerne have lov til at sige, at det er både min tro og min erfaring, at hvis man ude i kommunerne havde en mand til rådighed med de kvalifikationer, som jeg kan forstå man stiler efter at amtsarkitekterne skal være i besiddelse af, ville mange unødvendige tegninger og projekter aldrig komme frem, og der ville herved blive sparet beløb, som langt oversteg den merudgift, loven vil medføre.

Jeg er fuldkommen klar over, at dette er et forsøg og i hvert fald i første omgang heller ikke skal betragtes som andet; det er et forsøg, som først de indvundne erfaringer kan bestemme udbygningen af. Men jeg vil på trods heraf håbe, at der ikke vil gå altfor lang tid, før man når dertil, at statslånssagerne kan finde deres afgørelse hos amtmændene. Jeg ønsker ikke, at dette skal opfattes som en kritik af boligministeriets administration på dette område. Jeg siger det, fordi jeg tror, at det vil vække udelst tilfredshed ude i befolkningen, hvis vejen til statslån ikke går længere end til amtmanden. Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at udstøde et lille hjertesuk, idet jeg udtrykker håbet om, at amtet i dette tilfælde vil fravige den hidtil gældende praksis for ekspedition, en praksis, der jo erfaringsmæssigt er kendt som værende temmelig langvarig.

Men når det er sagt, er der for mit vedkommende tilbage kun glæde over, at den højtærede boligminister har vist både initiativ og vilje til gennem dette lovforslag